

VERSLAG INTERNETCONSULTATIE Beleidsregel ontheffing vergunningsplicht IJsselmeer voor cultuurhistorische visserij

Gedurende zes weken (van 11 oktober tot 22 november 2021) heeft een internetconsultatie plaatsgevonden over het voorstel van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: minister) tot invoering van een beleidsregel ontheffing vergunningsplicht IJsselmeer voor cultuurhistorische visserij. Met de beleidsregel wordt vastgelegd op welke wijze de minister ten behoeve van cultuurhistorische visserij gebruik maakt van de bevoegdheid om ontheffing te verlenen van de vergunningplicht. Hiermee wordt aan vissers en andere partijen duidelijkheid verschaft over de gevallen waarin ten behoeve van cultuurhistorische visserij ontheffing van de vergunningplicht voor het IJsselmeer wordt verleend en over de ruimte die daarbij wordt gegeven aan cultuurhistorische visserij.

Er zijn in totaal drie reacties ontvangen. Twee daarvan zijn positief over het voorstel. De betrokken respondenten suggereren wel nog enkele verbeteringen. De derde reactie is negatief en vindt dat cultuurhistorische visserij thuishoort in het museum. De minister heeft in haar brief aangegeven de cultuurhistorische waarde van visserij te onderkennen en deze te willen beschermen. Deze beleidsregel geeft daar invulling aan.

Hieronder wordt een samenvatting gegeven van de reacties en ingegaan op de ingebrachte argumenten.

Definities en verwijzingen

Een van de respondenten geeft de volgende aanbevelingen:

- voeg toe dat het moet gaan om zeilend vissen.
- neem voor de duidelijkheid een volledige verwijzing naar artikel 8 Reglement voor de binnenvisserij op, opdat duidelijk is op welk gebied de beleidsregel van toepassing is.
- voeg toe welke lengte het hoekwant en staand net maximaal mogen hebben.
- herhaal voor de duidelijkheid de volledige definities uit het Reglement voor de binnenvisserij in plaats van hierna te verwijzen.

Een andere respondent voegt daar nog aan toe, dat de visserij handmatig en ambachtelijk moet worden uitgevoerd en met gebruikmaking van duurzame netten.

Verder zou volgens die respondent bij de definitie van aalhoekwant moeten worden toegevoegd hoeveel haakjes er maximaal aan mogen zitten.

Voorts doet die respondent de aanbeveling om bij de definitie van traditioneel vaartuig 'replica' te vervangen door 'direct daarvan afgeleide'.

De Beleidsregel definieert cultuurhistorische visserij als: zeilende visserij met traditionele vaartuigen ten behoeve van het, middels een demonstratie aan een groep of een evenement, demonstreren en levend houden van de visserij. Bij de definities van aalhoekwant en staand net zijn de maximale lengtes opgenomen. Verder bevat de definitie 'verbod IJsselmeer' een verwijzing naar artikel 8 van het Reglement voor de binnenvisserij 1985.

Hiermee wordt de cultuurhistorische visserij voldoende beperkt. De toevoeging van handmatig en ambachtelijk is dan ook niet nodig om duidelijkheid te verschaffen over wanneer sprake is van cultuurhistorische visserij. Overigens staat het de houder van een ontheffing ten behoeve van cultuurhistorische visserij vrij om zichzelf de voorgestelde extra beperkingen op te leggen.

Doel

Twee respondenten zijn blij met de beleidsregel omdat deze duidelijkheid geeft over de ruimte voor cultuurhistorische visserij. Beide zijn zeer betrokken bij cultuurhistorische visserij en vinden het fijn dat de minister het belangrijk vindt dat deze vorm van visserij behouden blijft.

Een van de respondenten pleit ervoor om cultuurhistorische visserij meer ruimte te geven door de maximaal toegestane netnachten uit te breiden naar 1300 in plaats van de voorgestelde 300. De respondent verwijst daarbij naar een aanbeveling van de Regiegroep Verduurzaming Visserij

IJsselmeergebied en een informeel vooroverleg met een medewerker van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Volgens deze respondent zou het aantal fuiken daarentegen kunnen worden verminderd.

Het is positief te lezen dat het doel van de beleidsregel door deze respondenten wordt onderschreven en dat de beleidsregel wordt verwelkomd door organisaties die cultuurhistorische visserij bedrijven.

Het voorstel om de toegestane capaciteit ten behoeve van cultuurhistorische visserij uit te breiden, wordt niet overgenomen. Het doel van deze beleidsregel is om de bestaande capaciteit ten behoeve van cultuurhistorische visserij te consolideren. Dat wordt dan ook met deze beleidsregel gedaan. De aanbeveling van de Regiegroep en het informele vooroverleg waar één van de respondenten naar verwijst, waren gebaseerd op foutieve informatie betreffende de bestaande capaciteit ten behoeve van cultuurhistorische visserij. In beide gevallen is wel duidelijk aangegeven dat het doel is om de bestaande capaciteit te consolideren en zeker niet uit te breiden.

Aanvraag ontheffing

Een respondent pleit ervoor om het mogelijk te maken een ontheffing voor drie jaar aan te vragen. Ook oppert die respondent het voorstel om tot 48 uur vóórafgaand aan het evenement de mogelijkheid te hebben om de te gebruiken vissersschepen, de namen van de schippers en netten door te geven.

Verder pleit de betrokken respondent ervoor om bij de aanvraag geen bewijs te hoeven leveren dat het vissersschip is ingeschreven in het Register Varend Erfgoed Nederland, onderscheidenlijk een bewijsstuk waaruit blijkt dat het traditionele vaartuig een replica is.

De maximale capaciteit ten behoeve van cultuurhistorische visserij wordt per jaar verdeeld onder de aanvragers van een ontheffing. Het uitgeven van een driejaarlijkse ontheffing druist daar tegenin. Met betrekking tot de mogelijkheid om tot 48 uur voor aanvang van een evenement wijzigingen in vissersschepen, namen van schippers en netten door te geven het volgende. In de aanvraag dienen alle te voorziene schepen te worden aangegeven met de daarbij behorende bewijsstukken. Daarnaast dient in de aanvraag aangegeven te worden welk schip met welke schipper er bij de onderscheidenlijke evenementen verwacht worden met daarbij per evenement aangegeven het maximum aan vistuigen per evenement.

Uiterlijk 48 uur voor het begin van het evenement moet bij de minister (lees RVO) de definitieve deelnemerslijst van schepen, schippers en de aan hen toebedeelde vistuigen (inclusief mercknummers) – te worden aangeleverd.

Het is niet mogelijk tijdens de looptijd van een ontheffing een nieuw schip aan te melden. Alleen de op de ontheffing genoemde en goedgekeurde schepen komen in aanmerking om tijdens een evenement de cultuurhistorische visserij uit te oefenen.

Van cultuurhistorische visserij is alleen sprake als gebruik wordt gemaakt van een traditioneel vaartuig. De aanvrager van een ontheffing moet bewijzen dat het gaat om een traditioneel vaartuig. Het bewijs moet door de toetsende instantie (i.e. RVO) eenvoudig te beoordelen zijn. Daarom is opgenomen dat een bewijs van inschrijving in het Register Varend Erfgoed Nederland dan wel een bewijs dat het gaat om een replica van een traditioneel vaartuig, moeten worden ingediend bij de aanvraag voor een ontheffing.

Naar aanleiding van de internetconsultatie heeft nader overleg plaatsgevonden en is replica vervangen door van een historisch vissersschip afgeleid zeilschip zonder kajuitopbouw en uitgevoerd in staal, hout of ijzer.

Voorwaarden ontheffing

Een respondent merkt op graag te willen bijdragen aan het verlagen van de visserijdruk door de gevangen vis weer terug te zetten.

Het is positief dat de respondent wil bijdragen aan het verlagen van de visserijdruk. Terugzetten van levende vis gevangen met een kub of fuik is zeer welkom. Vis gevangen met het staand net kan evenwel niet worden teruggezet, vanwege de lage overlevingskans.

Omvang capaciteit

Een respondent pleit er nogmaals voor om de capaciteit uit te breiden tot 1300 netnachten staand net in plaats van de voorgestelde 300 netnachten.

Het aantal fuik- of kubnachten kan volgens die respondent worden teruggebracht naar 100.

De voorgestelde koppeling tussen gebruik aalhoekwant en aaskuil zou – volgens één respondent – moeten worden losgelaten. Deze techniek is cultuurhistorisch belangrijk en de respondent wil deze ook toepassen buiten het aalseizoen. Volgens de respondent gaat het om een weinig schadelijk techniek waar ook weinig vis mee wordt gevangen.

Als eerder aangegeven is de beleidsregel erop gericht om de bestaande capaciteit ten behoeve van cultuurhistorische visserij te consolideren om de traditionele technieken levend te houden. De aaskuil techniek is van belangrijke cultuurhistorische waarde. Daarom is opgenomen dat ontheffing kan worden verleend van het verbod om aaskuil te gebruiken buiten het aalseizoen, indien de aanvrager kan aantonen dat het evenement van belangrijke cultuurhistorische waarde is en traditioneel buiten het aalseizoen plaatsvindt.

Verdelingssystematiek

Een respondent pleit ervoor om de mogelijkheid te krijgen om niet gebruikte netnachten door te kunnen schuiven naar een ander evenement.

Bij de aanvraag van een ontheffing zal moeten worden aangegeven voor welk evenement, welk schip en welke netten ontheffing wordt gevraagd. Op de ontheffing zal dit worden gespecificeerd, zodat blijkt voor welk schip, welk evenement en welke vistuigen de ontheffing wordt verleend. Wanneer de houder van de ontheffing dit wil wijzigen kan dit slechts in overleg met de uitvoeringsinstantie.